

BLOG

Participatie in coronatijd: de Mispellaan

Door Helma Erkelens

Tweemaal bezorgden we 3400 brieven bezorgden we een brief, huis aan huis in de hele wijk. 3400 adressen. We belden aan bij een aantal omwonenden van de Mispellaan. We zetten het voorlopig ontwerp op internet, net als een aantal ideeën voor de groene recreatiezone die mensen konden liken op De Stem van Groningen. Met de belofte dat we ons sterk maken voor de ideeën die de meeste likes zouden krijgen. Maar terwijl de trein al reed daagde het besef dat wat er ook maar gaat komen in de groene recreatiezone, afgestemd moet zijn of wat elders in de wijk gaat gebeuren met de openbare ruimte. Anders krijgen die hangjongeren nooit een plek.

Zonder corona was meedenken, meepraten en meedoen met betrekking tot de Mispellaan al best ingewikkeld. De straat is van niemand en van iedereen: er wonen weinig mensen maar de straat maakt wel deel uit van een groen ommetje, al dan niet met de hond. De wijk heeft 88 nationaliteiten, een hoog percentage laaggeletterden en werklozen, in veel huishoudens is sprake van armoede, schulden en een ongezonde leefstijl. Maar er zijn ook een aantal 'gegoede' 'witte' straten, met mensen die de wijk vanaf het ontstaan hebben meegemaakt.

Zo stelden we het ons voor

De Mispellaan maken we onderdeel van een groene route door de wijk, bedachten de ontwerpers. Niet uit de lucht gegrepen, maar nauw aansluitend bij eerder opgehaalde ideeën van bewoners. 'Groen waar je wat kunt doen', is een grote wens. De ontwerpers creëerden op de plattegrond aan de vijverkant een groene recreatie-zone. Plannen voor de nadere invulling zouden idealiter in co-creatie met een groepje bewoners gemaakt worden. In een zaaltje met een stuk of dertig bewoners in gesprek gaan over het wat precies en voor welke doelgroep, vanuit een gezamenlijk belang. Om tafel met plattegronden, inspirerende afbeeldingen en post-its in allerlei kleuren. Daarna in het ontwerpershol de oogst verwerken tot een paar grove schetsen en vervolgens samen met een groepje geïnteresseerde en gemotiveerde 'afspiegeling van de wijk' te gaan wikken en wegen. Kansen en knelpunten inventariseren, perspectieven van ouderen, jonge gezinnen, kinderen en hangjongeren meenemen. Om zo samen tot een Definitief Ontwerp te komen. Harde deadline: 31 mei 2020.

De intelligente lockdown

En toen konden we niet meer bij elkaar komen. Toch moesten we door. Online dan maar, met audio's in drie talen, en wie bereik je dan in een wijk met veel armoede – want geen computer, geen internet of heel weinig data. Dus alle communicatie kwam ook op papier, al werpt dat weer een hoge drempel op voor laaggeletterden en anderstaligen.

Zeven actieve bewoners

De eerste 3400 brieven leidden tot 200 unieke bezoekers van de Mispellaan-pagina op de dag van bezorging en de dag daarna. Twintig bewoners vulden de enquête in, tien wilden meedenken in een Zoom-sessie en dat werden er uiteindelijk vijf, in een tweede sessie sloten nog twee anderen aan. Zo op het oog met Nederlandse roots – 87 nationaliteiten deden niet mee. Een groepje van mondige mensen met een behoorlijke ontwikkeling, wél van verschillende leeftijden, welstand en uit verschillende delen van de wijk. Detail: niemand woont in de Mispellaan.

De sessie moest leiden tot een selectie van realiseerbare opties voor de groene recreatie-zone. Die opties zouden we op De Stem van Groningen voorleggen aan de hele wijk, om te zien welke opties op draagvlak konden rekenen. De Stem van Groningen is het digitale participatieplatform van de gemeente.

Tijdens deze twee sessies doken twee thema's steeds weer op: 'angst voor overlast door hangjongeren' en 'voor de iets oudere kinderen en de jeugd is er niets te doen'. Zo ontstond ter plekke het idee om een integraal speel- en chillplekkenplan te gaan maken voor de hele wijk – met bewoners. Zodat het voor iedereen fijn is om in Selwerd te wonen.

Inzet van De Stem van Groningen

Maar zo'n plan is een heel proces en ondertussen tikte de tijd door en de website De Stem van Groningen moest gemaakt en gevuld. Mensen konden hun voorkeur aangeven voor een vlonder oost of een vlonder west en daarnaast een aantal realiseerbare ideeën voor de invulling van het gebied liken. En dat kon ook op papier. Op 3400 adressen viel weer een brief op de mat, met plaatjes. Op 25 mei om 7.00 uur telde De Stem van Groningen vijftig stemmers. Het meest favoriete idee telde 33 likes. Tel daarbij de reacties op papier op van zo'n 26 bewoners en dan kom je op het aardige aantal van 76 mensen. Zoveel hadden we er *live* in een zaaltje nooit gekregen én je kunt verwachten dat onder de online-populatie aardig wat dertigers en veertigers zitten – een doelgroep die we op een *live* bijeenkomst niet vaak zien.

Representatief?

We hebben op De Stem van Groningen de belofte gedaan dat we ons sterk gaan maken voor de ideeën die de meeste likes zouden krijgen. Is de top vijf van meest favoriete ideeën een goede afspiegeling van de wensen van de bewoners?

Op het eerste gezicht lijkt de uitslag haaks te staan op wat we eerder ophaalden uit de wijk, samen te vatten als 'groen waar je wat kunt doen'. De kijkgroenthema's wilde bloemen en waterplanten staan met stip bovenaan, gevolgd door voorzichtige belevingsthema's in de vorm van bankje, slingerpad, vlonderpad en eetbaar groen. Activiteiten voor wat oudere kinderen zoals een beleefplek en natuureducatie, scoren een stuk minder. Maar het zijn wel 76 mensen die meedenken hè? Om het in verhouding te zien: op 19 oktober zaten tachtig bewoners live bij het wijkgesprek over het hot item veiligheid.

De basisontwerpen met het vlonder oost en het vlonder west halen een vrijwel gelijk aantal likes en oogsten kritiek van omwonenden die langskomen bij Sunny Selwerd's Woonwagen en op Facebook. Men is erg bang voor overlast.

Van groot naar klein

Is de angst voor overlast door de jeugd groter dan de wens om van dit stukje Selwerd een spannende groene trekpleister te maken voor de hele wijk? Of vinden bewoners deze plek niet zo geschikt om mensen te ontmoeten, te sporten, te leren van de natuur en te spelen? Tijdens de zoom-sessie met de zeven bewoners werd duidelijk dat die de groene recreatiezone toch vooral willen blijven zien als gebied waar je doorheen komt en niet (lang) blijft, en al helemaal geen plek voor kinderen en jongeren. Maar die moeten wel een plek krijgen. Dat geeft aan de ontwikkeling van een speel- en chillplekkenplan de nodige urgentie. Eerst dus een integrale visie voor de hele wijk, daarna pas de invulling en niet andersom: een ijzeren ontwerperswet. Een door omstandigheden afgedwongen herinrichting van een tracé dwars door de wijk terwijl die visie nog in de maak is, is niet ideaal.

First things first

De casus Mispellaan laat ook zien dat de wijkverbetering Sunny Selwerd een proces van jaren is. Je kunt alleen samen met bewoners prachtige plekken realiseren als er vertrouwen in hebben dat die plekken schoon, heel en veilig zullen blijven. *First things first*. Ontwerp in co-creatie moet hand in hand gaan met zichtbare, intensieve investeringen in stadsbeheer en jeugd- en jongerenwerk. Laat het koppelen van thema's nu juist de essentie van Sunny Selwerd Wijkverbetering zijn! Vertrouwen komt te voet en gaat te paard, en in Selwerd is dat vertrouwen bij velen al heel lang weg. Het enige wat we kunnen doen is consequent door gaan, samen met bewoners. Op een gegeven moment mag je hopen dat er een omslagpunt komt.

Tipje van de sluier lichten

Wat nu te doen? Dat Definitief Ontwerp moet er nog steeds liggen over een week. Het mooie van het ontwerpersvak is dat een ontwerp gedrag kan sturen. Hoe, dat kan je niet op papier laten zien. Bewoners zullen de ontwerpers eerst op hun blauwe ogen moeten vertrouwen voordat ze het kunnen ervaren. Dus ontwerpers, trek alles uit de kast! Door in ieder geval de top 5 (of top 3) van likes op te nemen en dat goed te communiceren, laten we zien dat meedenken, meepraten en meedoen zin heeft. Hopelijk stimuleert dat de kat-uit-de-boomkijkers om de volgende keer actief mee te doen. Door het controversiële vlonder (voorlopig) buiten het ontwerp te houden, laten we zien dat we de behoefte aan meer veiligheid in de wijk serieus nemen. En we vragen alle bevolkings- en leeftijdscategoriën om mee te denken over het integrale speel- en chillplekken plan.

Communicatie

De uitkomst van de like-campagne gaan we natuurlijk communiceren. Maar belangrijker is dat we communiceren over het proces dat we doorlopen hebben. Waarom we het zo hebben aangepakt. Voor welke keuzes we stonden. Waarom de oogst is zoals die is en welke knelpunten we samen met bewoners moeten oplossen om van Selwerd een wijk te maken waar iedereen wil wonen. Dat verhaal moet keer op keer verteld worden, in de verwachting dat meer bewoners gaan aanhaken, meedenken, meepraten en gaan meedoen om de wijk te verbeteren. Van woorden naar daden! Die vervolgens weer leiden tot hopelijk heel veel positieve ervaringen. Mensen, we staan nog maar aan het begin.